

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

_____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародні відносини та світова політика»:

Змістовий модуль

«Міжнародні відносини та світова політика»

для студентів

спеціальності	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітніх програм	291.00.01 Суспільні комунікації 291.00.02 Регіональні студії

Київ – 2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Протокол № <u>2668/21</u>	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« <u> </u> »	20 <u>21</u> р.

Розробник:

Мельник Ганна Мирославівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Мельник Ганна Мирославівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Вдовиченко Вікторія Андріївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «13» січня 2021 року № 9.

Завідувач кафедри
міжнародних відносин та
міжнародного права

І.В. Жалоба

Робочу програму погоджено з гарантами освітніх програм 13.01.2021 р.

Гарант освітньої програми
291.00.01 Суспільні комунікації

І.Ю. Слюсаренко

Гарант освітньої програми
291.00.02 Регіональні студії

М.М Бессонова

Робочу програму перевірено
_____ . _____ . 2021 р.

Заступник декана

А.Ю. Нашинець-Наумова

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>«Міжнародні відносини та світова політика»</i>		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	14 / 420	
<i>Курс</i>	1	
<i>Семестр</i>	2,3	
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	5	
<i>Обсяг кредитів</i>	14	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	420	
<i>Аудиторні</i>	196	
<i>Модульний контроль</i>	28	
<i>Семестровий контроль</i>	60	
<i>Самостійна робота</i>	136	
<i>Форма семестрового контролю</i>	екзамен	
<i>Змістовий модуль «Міжнародні відносини та світова політика»</i>		
<i>Курс</i>	1	
<i>Семестр</i>	2	
<i>Обсяг кредитів</i>	6	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	180	
<i>Аудиторні</i>	84	
<i>Модульний контроль</i>	12	
<i>Семестровий контроль</i>	30	
<i>Самостійна робота</i>	54	
<i>Форма семестрового контролю</i>	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Міжнародні відносини та світова політика” є формування у студентів наукового розуміння і знань основних проблем політології міжнародних відносин, історії міжнародних відносин, зовнішньої політики держав та світової політики впродовж періоду від виникнення міжнародних відносин до наших днів. Освоєння теоретичних і практичних аспектів світового політичного процесу, розкриття спектру понять і підходів, що застосовуються наукою у вивченні політичних взаємодій на міжнародній арені, ознайомлення студентів з прикладним використанням вироблених політичною наукою знань про цю сферу суспільного життя.

Завдання:

- ознайомлення студентів з етимологією та змістом основних понять, категорій та термінів з міжнародних відносин та світової політики;
- формування системних знань про історію і політологію міжнародних відносин;
- вироблення навичок дослідження і аналізу документів, які регламентують сучасні міжнародні відносини;
- ознайомлення з принципами сучасних наукових підходів і поглядів на міжнародні відносини і світову політику;
- усвідомлення сутності політичних процесів на міжнародному, міждержавному та світовому рівнях;
- уміння визначати основні тенденції і проблеми світової політики;
- аналіз прикладних аспектів міжнародних відносин;
- визначення правових основ міжнародних відносин;
- виокремлення особливостей міжнародних зовнішньополітичних комунікацій та міжнародних комунікативних технологій;
- ознайомлення з основними теоріями, доктринами, принципами міжнародної політики;
- визначення місця та ролі України у системі міжнародних відносин;
- формування вміння та навичок студентів аналізувати структурні та функціональні моделі міжнародних відносин та взаємодії суб'єктів міжнародних відносин;
- вироблення навичок аналізу міжнародних відносин і зовнішньої політики з урахуванням історичного досвіду, об'єктивних та суб'єктивних чинників, інтересів суб'єктів міжнародних відносин і вміння відстоювати їх у дипломатичній діяльності.

Робота в Інформаційно-аналітичному центрі передбачає здійснення відбору, обробки та аналізу інформації політичного, історичного, економічного, правового та культурного характеру про країни і регіони світу з метою вивчення міжнародних відносин і світової політики і виокремлення механізмів ефективної взаємодії держав на регіональному і глобальному рівнях та підготовка відповідних документів.

У результаті вивчення дисципліни “Міжнародні відносини та світова політика”

студенти повинні знати:

- тлумачення основних термінів, які вживаються в міжнародних відносинах;
- основні етапи становлення та розвитку міжнародних відносин;
- основні документи, що регулюють міжнародну діяльність;
- характер головних особливостей, рушійних сил та механізмів функціонування міжнародних відносин у політичній, економічній та культурній сферах;
- основні міжнародні процеси і явища, конфлікти, війни, дипломатичні події, мирні переговори та конференції від найдавніших часів і до сучасності включно.

вміти:

- аналізувати та оцінювати форми і методи міжнародних відносин;
- оперувати найважливішими категоріями та поняттями міжнародних відносин;
- застосовувати принципи сучасних наукових підходів і поглядів на міжнародні відносини і світову політику;

- усвідомлювати сутність політичних процесів на міжнародному, міждержавному та світовому рівнях;
- визначати основні тенденції і проблеми світової політики;
- застосовувати основні поняття і категорії, методи дослідження науки про міжнародні відносини;
- самостійно і критично працювати з науковою літературою та джерельною базою, що відображають міжнародні відносини і світову політику;
- орієнтуватись у міжнародному політичному житті, геополітичному становищі, мати уявлення про роль і значення України у системі міжнародних відносин;
- обґрунтовувати свою світоглядну та громадянську позицію при аналізі сучасної ситуації з урахуванням знань, отриманих при вивченні курсу «Міжнародні відносини та світова політика»;
- приймати практичні рішення, щодо оптимального застосування набутих теоретичних знань при виконанні своїх професійних обов'язків;
- збагачувати власний світогляд шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням своїх знань.

Відповідно до освітньо-професійних програм 291.00.01 «Суспільні комунікації» та 291.00.02 «Регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика: Міжнародні відносини та світова політика»:

Компетентності (ЗК, СК):

ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК1	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин і суспільних комунікацій.
СК2	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
СК3	Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
СК4	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав і суспільних комунікацій.
СК5	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
СК7	Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
СК8	Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
СК11	Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.
СК12	Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
СК13	Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.
СК15	Здатність застосовувати сучасні інформаційні мережі, інформаційно-комп'ютерні технології оброблення інформації і використовувати їх з метою пошуку, збору та оброблення інформації про країни і регіони світу, послуговуючись сучасними методами і засобами аналізу інформації у практичній професійній діяльності.
СК16	Здатність на основі інформаційно-аналітичних матеріалів міністерств і відомств, агенцій, відповідних зарубіжних структур моделювати ситуації міжнародних відносин.

Відповідно до освітньо-професійних програм 291.00.01 «Суспільні комунікації» та 291.00.02 «Регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика: Міжнародні відносини та світова політика»: забезпечує формування таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН01	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
ПРН02	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.
ПРН03	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
ПРН04	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
ПРН06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
ПРН07	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
ПРН08	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.
ПРН09	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

ПРН11	Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні довідки.
ПРН13	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.
ПРН14	Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин і суспільних комунікацій.
ПРН15	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин і суспільних комунікацій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.
ПРН16	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.
ПРН17	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.
ПРН19 (СК)	Оцінювати ситуацію на міжнародній арені і знаходити відповідні рішення, враховуючи національні інтереси України.

4.

Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Політологія міжнародних відносин						
Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародні відносини та світова політика»	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Формування і розвиток політичної думки з проблем зовнішньої політики й міжнародних відносин в епохи Стародавності, Середньовіччя та Модерну	7	4	-	-	-	3
Тема 3. Теорії і доктрини міжнародної політики	7	4	-	-	-	3
Тема 4. Внутрішня, зовнішня та світова політика: співвідношення і взаємозв'язок	5	-	2	-	-	3
Тема 5. Міжнародні конфлікти та міжнародна безпека: зміст та співвідношення	5	2	-	-	-	3
Тема 6. Міжнародні системи	4	2	-	2	-	-
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	32	14	2	2	-	12
Змістовий модуль 2. Історія міжнародних відносин (від найдавніших часів до початку XVI ст.)						
Тема 7. Стародавній світ: виникнення та розвиток міжнародних відносин	11	2	4	2	-	3
Тема 8. Міжнародні відносини Середньовіччя	7	2	2	-	-	3
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	20	4	6	2	-	6
Змістовий модуль 3. Історія міжнародних відносин (від XVI до початку XIX ст.)						
Тема 9. Еволюція міжнародних відносин в епоху Нового часу (XVI-XVIII ст.)	9	4	2	-	-	3
Тема 10. Взаємодія провідних країн світу на межі XVIII-XIX ст.	11	4	2	2	-	3
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	22	8	4	2	-	6
Змістовий модуль 4. Зовнішня політика держав (1815-1918)						

Тема 11. Віденська система міжнародних відносин: ідеологічні засади і практика політичного процесу	5	2	-	-	-	3
Тема 12. Міжнародні відносини в останній третині XIX - на початку XX ст. Утворення блоків великих держав	7	2	2	-	-	3
Тема 13. Міжнародні відносини під час Першої світової війни	9	2	2	2	-	3
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	23	6	4	2	-	9
Змістовий модуль 5. Зовнішня політика держав (1918-1945)						
Тема 14. Становлення Версальської системи міжнародних відносин	5	2	-	-	-	3
Тема 15. Основні тенденції розвитку міжнародних відносин в період середини 20-х — початку 30-х рр. XX століття	7	2	2	-	-	3
Тема 16. Міжнародні відносини і зовнішня політика в світі під час демонтажу Версальської системи (1933-1939 рр.)	5	-	2	-	-	3
Тема 17. Міжнародні відносини під час Другої світової війни	6	2	2	2	-	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	25	6	6	2		9
Змістовий модуль 6. Світова політика (від 1945 р. до наших днів)						
Тема 18. Міжнародні відносини після Другої світової війни: протистояння між США та СРСР (1945-1991 рр.)	5	-	2	-		3
Тема 19. Міжнародні відносини в Європі після Другої світової війни: європейська інтеграція і питання безпеки (1945 - сер. 2000-х рр.)	5	2	-	-		3
Тема 20. Міжнародна політика в регіоні Близького та Середнього Сходу (серед. 1940-х - серед. 2000-х рр.)	5	-	2	-		3
Тема 21. Міжнародні відносини в Азії, Африці, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - сер. 2000-х рр.)	5	-	2	-		3
Тема 22. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку	6	2	2	2	-	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	28	4	8	2	2	12
Семестровий контроль	30					
Усього	180	42	30	12	12	54

5. Програма навчальної дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика»

Змістовий модуль 1. Політологія міжнародних відносин

Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародні відносини та світова політика».

Предмет, об'єкт та завдання курсу «Міжнародні відносини та світова політика».
Методологічна основа курсу. Структура курсу. Основні поняття. Історіографія до курсу «Міжнародні відносини та світова політика».

Тема 2. Формування і розвиток політичної думки з проблем зовнішньої політики й міжнародних відносин в епохи Стародавності, Середньовіччя та Модерну.

Зовнішні відносини народів у поглядах мислителів Стародавнього Сходу та Античності.
Зовнішньополітична думка в епоху Відродження і Нового часу. Проблема міжнародних відносин у вченнях просвітників і політиків XVII-XVIII ст. Марксистська політична думка про проблеми війни і миру.

Тема 3. Теорії і доктрини міжнародної політики.

Сучасні підходи до природи міжнародних відносин. Концепції змісту сучасної міжнародної політики. Проблема розуміння сили в міжнародних відносинах.

Тема 4. Внутрішня, зовнішня та світова політика: співвідношення і взаємозв'язок.

Співвідношення і взаємозв'язок внутрішньої і міжнародної політики. Національний інтерес – головне спрямування зовнішньої політики. Основні закономірності і тенденції розвитку світової політики.

Тема 5. Міжнародні конфлікти та міжнародна безпека: зміст та співвідношення.

Міжнародні конфлікти: суть, функції та типологія. Політика і війна: аналіз співвідношення в сучасних умовах. Сутність, параметри і види національної і міжнародної безпеки.

Тема 6. Міжнародні системи.

Виникнення і сутність системного підходу. Основні теорії міжнародних систем. Сутність і вектори розвитку сучасної світової системи. Геополітичні моделі сучасної світової системи.

Змістовий модуль 2. Історія міжнародних відносин (від найдавніших часів до початку XVI ст.)

Тема 7. Стародавній світ: виникнення та розвиток міжнародних відносин.

Основні особливості міжнародних відносин Стародавнього світу. Хронологія (періодизація) міжнародних відносин Стародавнього світу. Міжнародні відносини на Стародавньому Сході (Передня Азія, Індія, Китай. Похід Олександра Македонського на Схід та його міжнародні наслідки). Міжнародні відносини в Середземноморському регіоні: особливості й відмінні риси («Елліністичний» світ в політичних відносинах: від Кріто-Мінойської цивілізації до поглинення Греції Римом. Зовнішня політика Риму в VII – I ст. до н. е. Римський світ у I ст. до н.е. – V ст. н. е.).

Тема 8. Міжнародні відносини Середньовіччя.

Основні особливості й хронологія (періодизація) міжнародних відносин Середньовіччя. Міжнародні процеси в період раннього Середньовіччя. Міжнародні відносини в XI-XIII ст. в Західній Європі. Візантія в міжнародних відносинах середньовіччя. Міжнародні відносини в європейському регіоні в XIV - початку XVI ст. Міжнародні процеси середньовічного Сходу.

Змістовий модуль 3. Історія міжнародних відносин (від XVI до початку XIX ст.)

Тема 9. Еволюція міжнародних відносин в епоху Нового часу (XVI-XVIII ст.).

Міжнародні відносини та конфлікти у XVI – на початку XVII ст. Тридцятилітня війна. Вестфальська система міжнародних відносин. Основні актори міжнародних відносин XVII-XVIII ст. Міжнародні відносини в Європі в другій половині XVII – на початку XVIII ст. Міжнародні відносини в Європі та колоніях у XVIII ст.: головні суперечності та конфлікти.

Тема 10. Взаємодія провідних країн світу на межі XVIII-XIX ст.

Становлення зовнішньої політики Франції в період Національних установчих зборів. Зовнішня політика Франції в період Законодавчих зборів (з осені 1791 р. до 10 серпня 1792 р.). Міжнародні відносини в Європі в 1789-1792 рр. Міжнародні відносини у

світі за часів термідоріанської реакції та Директорії у Франції (1794-1799 рр.). Міждержавні європейські відносини у 1799-1809 рр.

Зовнішня політика Франції після перевороту 18 брюмера (листопада) 1799 р. та приходу Н. Бонапарта до влади. Позиція Пруссії з питань європейської політики на поч. XIX ст. Оголошення Францією "континентальної блокади" Англії. Зростання опозиції Н. Бонапарту в країнах Європи.

Міжнародна політика в Європейському регіоні у 1807-1812 рр. Міжнародні відносини під час існування Шостої антифранцузької коаліції. Шомонський трактат. Паризький мир.

Змістовий модуль 4. Зовнішня політика держав (1815-1918)

Тема 11. Віденська система міжнародних відносин: ідеологічні засади і практика політичного процесу.

Формування Віденської системи міжнародних відносин. Віденський конгрес: скликання, перебіг, рішення. Міжнародні відносини в Європі у період функціонування Віденської системи (Священний Союз: створення, принципи і зовнішньополітичні цілі діяльності. Конгреси Священного Союзу і революційні події (кін. 1810-х - поч. 1820-х рр.). Сутність і стан «східного питання» в міжнародній політиці у 1810 - 1840-х рр. «Польське», «Італійське» та «Німецьке» питання в 1815-1850 рр.). Криза Віденської системи міжнародних відносин (Кримська (Східна) війна та її значення. Польське питання в міжнародних відносинах 1860 рр. Національне об'єднання Італії та Німеччини: перебіг, політичні наслідки та значення).

Тема 12. Міжнародні відносини в останній третині XIX - на початку XX ст.

Утворення блоків великих держав.

Міжнародні відносини у 1870-х рр.: європейські і колоніальні виміри. Східна криза 1875-1878 рр. Утворення Троїстого союзу та європейська політика наприкінці XIX - на початку XX ст. Поглиблення англо-німецьких протиріч у 1904-1907 р. і утворення Антанти. Політика двох ворогуючих блоків на Балканах. Балканські війни.

Тема 13. Міжнародні відносини під час Першої світової війни.

Дипломатична боротьба напередодні світового конфлікту (Сараєвське вбивство та липнева криза 1914 р.). Військові дії на фронтах Першої світової війни. Проблема Чорноморських проток в роки війни. Дипломатична боротьба Антанти і Центральних держав за союзників. Дипломатія на завершальному етапі Першої світової війни. (Вступ

США у війну. Вплив революційних подій в Росії на міжнародні відносини. Війна і дипломатія в 1918 р.). Вплив першої світової війни на систему міжнародних відносин.

Змістовий модуль 5. Зовнішня політика держав (1918-1945)

Тема 14. Становлення Версальської системи міжнародних відносин.

Позиції європейських держав і США з основних питань облаштування світу після Першої світової війни. Формування повоєнної системи міжнародних відносин. Паризька мирна конференція і Версальський договір. Міжнародні відносини на Далекому Сході після Першої світової війни. Вашингтонська конференція. Радянська Росія в системі міжнародних відносин протягом 1918 - поч. 1920-х рр. Зміна міжнародно-політичної ситуації в світі у 1922-1923 рр. (Каннська та Генуезька конференції, Гаазька конференція, Лозаннська конференція). Основні характеристики та особливості Версальсько-Вашингтонської системи. Етапи існування Версальсько-Вашингтонської системи.

Тема 15. Основні тенденції розвитку міжнародних відносин в період середини 20-х — початку 30-х рр. XX століття. Репараційне питання в міжвоєнний період. Розвиток європейської системи безпеки в середині - наприкінці 1920-х рр. (Локарнський пакт; пакт Бріана-Келлога). Міжнародні відносини в період світової економічної кризи (кін. 20-х - поч. 30-х рр.): спроби перегляду Версальської системи. Система європейської безпеки в період економічної кризи. Пакт чотирьох. Еволюція європейської системи безпеки в середині 1930-х рр.

Тема 16. Міжнародні відносини і зовнішня політика в світі під час демонтажу Версальської системи (1933-1939 рр.).

Міжнародна політика у 1933-1936 рр.: від змін в Німеччині до «ефіопської кризи». Громадянська війна в Іспанії: нові тенденції міжнародних стосунків. Міжнародно-політичні відносини у 1936-1939 рр.: формування блоків держав. Зовнішня політика СРСР в контексті кризи Версальського порядку. Комуністичний Інтернаціонал в міжнародній політиці 1930-х рр.

Тема 17. Міжнародні відносини під час Другої світової війни.

Міжнародна політика на початку світового конфлікту (1939-1941 рр.). Міжнародні відносини у 1941-1943 рр.: від вибуху німецько-радянської війни до створення «Великої коаліції». Міжнародно-політичні процеси у 1943-1945 рр.: від оборони Сталінграду до військової капітуляції Японії.

Змістовий модуль 6. Світова політика (від 1945 р. до наших днів)

Тема 18. Міжнародні відносини після Другої світової війни: протистояння між США та СРСР (1945-1991 рр.).

«Холодна війна»: поняття і генеза проблематики. Початок радянсько-американського міжнародно-політичного конфлікту (1945-1955 рр.). Період конфронтаційної стабільності (сер. 1950-х - поч. 1970-х рр.). Період міжнародно-політичної розрядки (поч. - кін. 1970-х рр.). Політичні стосунки СРСР і США у 1980-1991 рр.

Тема 19. Міжнародні відносини в Європі після Другої світової війни: європейська інтеграція і питання безпеки (1945 сер. - 2000-х рр.).

Передумови і початковий період євроінтеграції (кін. 40-х - кін. 60-х рр.). Інтеграція та безпека в Європі наприкінці 1960-х - сер. 1980-х рр. Сучасний етап європейської інтеграції: від Європейських Співтовариств до Європейського Союзу. Європейський Союз: концептуальна та організаційна еволюція об'єднання.

Тема 20. Міжнародна політика в регіоні Близького та Середнього Сходу (серед. 1940-х - серед. 2000-х рр.).

Британська політична стратегія на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни. Стратегічні інтереси і блокова політика США в регіоні (сер. 40-х - кін. 60-х рр.). Поширення впливу СРСР в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 50-х - кін. 60-х рр.). Формування та ескалація «близькосхідного питання» у 1940-х - кін. 1960-х рр. Арабо-ізраїльський політичний конфлікт у 1970-х - 1980-х рр. Основні проблеми міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході протягом 1970-х — поч. 1990-х рр. Міжнародна політика в регіоні наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.

Тема 21. Міжнародні відносини в Азії, Африці, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - сер. 2000-х рр.).

Політичні процеси в підсистемах світової політики й деколонізація (сер. 40-х - кін. 60-х рр.). Міжнародна політика та системні конфлікти в «третьому світі» (кін. 60-х - поч. 90-х рр.). Міжнародні відносини в сучасному незахідному світі (90-ті - сер. 2000-х рр.).

Тема 22. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку.

Міжнародна політика провідних центрів сили протягом 1990-х - серед. 2000-х рр. (США, ЄС, Японія, Китай, Індія, Росія). Конфігурація нового світопорядку: варіанти після падіння СРСР: однополярний світовий лад: гегемонія супердержави США?; політичне піднесення Китаю: повернення до біполярності?; стратегічна тенденція після 11 вересня 2001 р.: багатополарний світ? Сучасна міжнародна політика і глобалізація: співвідношення і зв'язок.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності студента	Кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
1	Відвідування лекцій	1	7	7	2	2	4	4	3	3	3	3	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1	3	3	2	2	2	2	3	3	4	4
3	Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Робота на семінарських заняттях	10	1	10	3	30	2	20	2	20	3	30	4	40
5	Робота на практичних заняттях	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
6	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	2	10	2	10	3	15	3	15	4	20
7	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
8	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	74	-	81	-	72		76		87		102
Разом:			492											
Розрахунок коефіцієнта: 60 : 492 = 0,12														

Поточне оцінювання знань студентів під час семінарського та практичного занять здійснюється за 10-бальною шкалою.

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

10-9 - матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, студент може пов'язати теоретичний матеріал із життєвими проблемами. Підготовлена презентація.

8-7 – проблема розкрита достатньо повно, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, але є огріхи у оформленні.

6-5 – проблема розкрита загалом, матеріал викладений недостатньо чітко, логічно, послідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

4-3 – проблема частково розкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні. Не використана додаткова джерельна база.

2-1 – проблема майже нерозкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, без дотримання норм літературної мови, є помилки у оформленні.

Доповнення до одного із питань семінару оцінюється від 2 до 5 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняття

10-9 - документ написаний з дотриманням вимог, структурований, матеріал викладений логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови. Поданий список використаної літератури.

8-7 – документ написаний з дотриманням вимог, проблема розкрита достатньо повно, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, але є огріхи у оформленні.

6-5 – проблема розкрита загалом, матеріал викладений недостатньо чітко, логічно, послідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

4-3 – документ не структурований, проблема частково розкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

2-1 – не витримана структура документу, проблема майже нерозкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, без дотримання норм літературної мови, є помилки у оформленні.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Політологія міжнародних відносин		20
1	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Зовнішньополітичні погляди Ніколо Макіавеллі»	5
2	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Основні напрями сучасних міжнародних досліджень»	5
3	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Проблема внутрішньої, зовнішньої та світової політики у працях сучасних дослідників»	5
4	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Проблема розуміння сили у міжнародних відносинах»	5
Змістовий модуль 2. Історія міжнародних відносин (від найдавніших часів до початку XVI ст.)		10
5	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Основні особливості міжнародних відносин Стародавнього світу»	5
6	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Особливості міжнародних відносин в регіоні Центральної та Східної Європи в XV- XVI ст.»	5
Змістовий модуль 3. Історія міжнародних відносин (від XVI до початку XIX ст.)		10
7	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Російсько-турецьке протистояння»	5
8	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Міжнародні відносини у світі за часів термідоріанської реакції та Директорії у Франції (1794-1799 рр.)»	5
Змістовий модуль 4. Зовнішня політика держав (1815-1918)		15
9	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Сьома	5

	антифранцузька коаліція»	
10	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Утворення блоків великих держав»	5
11	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Україна в роки Першої світової війни»	5
	Змістовий модуль 5. Зовнішня політика держав (1918-1945)	15
12	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Основні протиріччя Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин»	5
13	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Еволюція європейської системи безпеки в середині 30-х років ХХ ст.»	5
14	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни»	5
	Змістовий модуль 6. Світова політика (від 1945 р. до наших днів)	20
15	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Початок «холодної війни». Створення воєнно-блокової системи»	5
16	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Європейська інтеграція: передумови і основні етапи розвитку»	5
17	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Близькосхідна проблема: шляхи врегулювання»	5
18	Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Латинська Америка в сучасній системі міжнародних відносин».	5
	Разом	90

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент неповністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, недосконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у письмовому вигляді.
25 тестових питань (1 бал за вірну відповідь).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів з урахуванням вимог Болонської декларації здійснюється за **100**-бальною шкалою. Завдання поточного контролю (усні відповіді, наукові доповіді, реферати, доповнення, участь у дискусіях, підготовка до семінарських і практичних занять, виконані завдання для самостійної роботи, поточного модульного контролю) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Решту – від **0** до **40** балів студент отримує під час письмового екзамену.

Виконання всіх видів робіт є обов'язковим для студента. Студент не допускається до екзамену, якщо за результатами поточного контролю набирає менше **35** балів.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика» здійснюється у формі письмового екзамену.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками;

37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;

34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;

29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;

24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);

19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Охарактеризуйте зовнішні відносини народів у поглядах мислителів Стародавнього Сходу та Античності.
2. Охарактеризуйте проблему міжнародних відносин у вченнях просвітників і політиків XVII-XVIII ст.
3. Проаналізуйте сучасні підходи до природи міжнародних відносин.
4. Проаналізуйте проблему розуміння сили в міжнародних відносинах.
5. Покажіть співвідношення і взаємозв'язок внутрішньої і міжнародної політики.
6. Охарактеризуйте основні закономірності і тенденції розвитку світової політики.
7. Міжнародні конфлікти: суть, функції та типологія.
8. Охарактеризуйте сутність і вектори розвитку сучасної світової системи.
9. Охарактеризуйте геополітичні моделі сучасної світової системи.
10. Проаналізуйте основні особливості міжнародних відносин Стародавнього світу.
11. Проаналізуйте основні особливості міжнародних відносин Середньовіччя.
12. Охарактеризуйте Вестфальську систему міжнародних відносин.
13. Основні актори міжнародних відносин XVII-XVIII ст.
14. Проаналізуйте міжнародні відносини в Європі в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
15. Проаналізуйте міжнародні відносини в Європі та колоніях у XVIII ст.: головні суперечності та конфлікти.
16. Охарактеризуйте Віденську систему міжнародних відносин.
17. Оцініть вплив Першої світової війни на систему міжнародних відносин.
18. Покажіть позиції європейських держав і США з основних питань облаштування світу після Першої світової війни.
19. Охарактеризуйте Версальсько-Вашингтонську систему міжнародних відносин.
20. Охарактеризуйте міжнародні відносини під час Другої світової війни.
21. Проаналізуйте початок радянсько-американського міжнародно-політичного конфлікту (1945-1955 рр.).
22. Охарактеризуйте період конфронтаційної стабільності (сер. 1950-х - поч. 1970-х рр.).
23. Охарактеризуйте період міжнародно-політичної розрядки (поч. - кін. 1970-х рр.).
24. Проаналізуйте політичні стосунки СРСР і США у 1980-1991 рр.
25. Охарактеризуйте передумови і початковий період євроінтеграції (кін. 40-х - кін. 60-х рр.).
26. Проаналізуйте процес інтеграції та безпеки в Європі наприкінці 1960-х - сер. 1980-х рр.
27. Покажіть еволюцію Європейського Союзу у 1992-2018 рр.
28. Охарактеризуйте геополітичні моделі сучасної світової системи.
29. Охарактеризуйте сучасний етап європейської інтеграції.
30. Проаналізуйте британську політичну стратегію на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни.
31. Охарактеризуйте стратегічні інтереси і блокову політику США в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 40-х - кін. 60-х рр. XX ст.).
32. Проаналізуйте розширення впливу СРСР в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 50-х - кін. 60-х рр.).
33. Проаналізуйте основні проблеми міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході протягом 1970-х — поч. 1990-х рр.
34. Проаналізуйте міжнародну політику в регіоні Близького і Середнього Сходу наприкінці XX — на початку XXI ст.
35. Охарактеризуйте міжнародну політику та системні конфлікти в «третьому світі» (кін. 60-х - поч. 90-х рр.).

36. Проаналізуйте міжнародну політику провідних центрів сили протягом 1990-х - серед. 2000-х рр.
37. Доведіть, що міжнародні відносини в постбіполярну епоху є свідченням становлення нового світового політичного порядку.
38. Покажіть співвідношення і зв'язок сучасної міжнародної політики і глобалізації.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

«Міжнародні відносини та світова політика»

Разом: 180 год., із них: лекції - 42 год., семінарські заняття - 30 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота - 54 год., модульний контроль - 12 год.

Модулі (назви, бали)	Модуль I	Модуль II	Модуль III	Модуль IV	Модуль V	Модуль VI
Лекції (теми, бали)	1/1 2/2 3/2 5/1 6/1	7/1 8/1	9/2 10/2	11/1 12/1 13/1	14/1 15/1 17/1	19/1 22/1
Семінарські заняття (теми, бали)	4/11	7/22 8/11	9/11 10/11	12/11 13/11	15/11 16/11 17/11	18/11 20/11 21/11 22/11
Практичні заняття (теми, бали)	6/11	8/11	10/11	13/11	17/11	22/11
Самостійна робота (вид, бали)	20	10	10	15	15	20
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна к/р. 25	Модульна к/р. 25	Модульна к/р. 25	Модульна к/р. 25	Модульна к/р. 25	Модульна к/р. 25
Разом	492					
Підсумковий контроль	Екзамен 40					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Гайдуков Л.Ф. *Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): підручник* / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губерський [та ін.]. - Київ : Либідь, 2001. - 624 с.
2. Головченко В.І., Степанов О.П. *Нариси з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики країн Азії й Африки: навч. посіб.* / В.І. Головченко, О.П. Степанов. – К.: Юрисконсульт, 2014. - 424 с.
3. Іваницька О. П. *Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб.* – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 632 с.
4. *Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку ХХ ст.): Навч. посіб.* / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І.Плазова. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 139 с.
5. Крушинський В.Ю. *Міжнародні відносини та світова політика. 1945-1980: навчальний посібник* / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжоло. – К.: Либідь, 2007. - 192 с.
6. *Історія міжнародних відносин (1914 – 2015) : [навч. посіб. для студентів ВНЗ, викл.] / [Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Л. С. Матлай ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка»].* – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 140 с.
7. Мадіссон В.В. *Політологія міжнародних відносин: навчальний посібник для студ. гум. фак-тів вузів* / В. В. Мадіссон, В. А. Шахов. – К.: Либідь, 1997. - 176 с.
8. Хижняк І. А. *Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): Підручник.* – К.: Персонал, 2009. – 224 с.

Додаткова

1. Австрія й Україна на історичних перехрестях : наук. зб. / упоряд.: І.В. Жалоба, О.Р.Купчик, Л. В. Шпаковські. – К.: Дипломат. акад. України при МЗС України, 2016. – 316 с. Александров О.С. *Розвиток спільної зовнішньої та безпекової політики Європейського Союзу. Перспективи для України [Електронний ресурс]* / О.С. Александров // Національний інститут стратегічних досліджень. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Aleksandrov-91492.pdf>
2. «Америка насамперед»: текст інаугураційної промови Дональда Трампа [Електронний ресурс] // Український інтерес. – 2017. – 21 січня. – Режим доступу: <https://uain.press/world/amerika-nasampered-tekstinauguratsijnoyi-promovy-donalda-trampa-2242>
3. Андрощук М. В. *Відносини США та Китаю на сучасному етапі (торговельно-економічний аспект)* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 106-111. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8268/>
4. Бахов І. С. *Канадський мультикультуралізм: від схвалення до критики і фобії* / І. С. Бахов; заг. ред. Н. М. Чернуха. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 172 с.
5. Бессонова М. М. Особливості інтеграційної взаємодії країн Північної Америки в рамках угод про вільну торгівлю: НАФТА та НАФТА 2.0. *Zaporizhzhia Historical Review.* - 2019. - 1(53). 289-294. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://istznu.org/index.php/journal/article/view/142>
6. Бессонова М.М. *Пріоритети сучасних канадсько-українських відносин // Україна-Канада: сучасні наукові студії: Колективна монографія.* – Луцьк: Вежа-друк, 2018. – С. 7-17.

7. Біловус Л. *Україна і США: дипломатичні відносини в контексті викликів XXI ст. (на матеріалах преси української діаспори)* / Л. Біловус // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - № 11. - С.14-18.
8. Близький Схід: міжнародна безпека, регіональні відносини та перспективи для України: Монографія / Рада нац. безпеки і оборони України, Нац. ін.-т пробл. міжнар. безпеки; Відп. редактор Б. О. Парахонський. – К.: ПЦ «Фоліант», 2008.
9. Близьняк О.А. Східний напрям європейської політики сусідства: польські ініціативи // *Політичне життя*. – 2018. - №3. – С. 109-117. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5962>
10. Борділовська О.А. [Китайсько-пакистанський економічний коридор: нові можливості чи нові виклики?](#) Китаєзнавчі дослідження. – 2017. №1-2. – С. 34-46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://chinese-studies.com.ua/sites/default/files/Archive/2017/1-2/6.pdf>
11. Борділовська О. Сучасні українсько-індійські відносини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/1-2018-65.pdf>
12. Брайчевська О.А. Зовнішньополітичні пріоритети Королівства Норвегія в умовах кризи системи міжнародної безпеки // *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Міжнародні відносини: історія, теорія та практика* (28 лютого 2019 року). – Суми : ФОП Цьома С.П., 2019. - С.88-90.
13. Брайчевська О.А. Роль ООН у вирішенні міжнародних міграційних проблем/ О. А. Брайчевська // *Сильна Україна – кращий світ: збірник тез доповідей* (м. Київ) / За заг. ред. В.Г. Ціватого, Н.О. Татаренко. – К.: ДАУ при МЗС України, 2015. – С. 123-125.
14. Брайчевська О. А., Ковальчук Ю. О. Особливості зовнішньої політики Швеції в умовах сучасної геополітичної ситуації // *Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки*. - 2017. - №3. - 2017. - 90-99.
15. Братко І.В. Україна-Канада: сучасні наукові студії: кол. моногр.: у 3-х книгах. Кн.1, підр. 2.5. Особливості реалізації Угоди про вільну торгівлю між Україною та Канадою. – Луцк : Вежа-Друк, 2018. - С. 63-72.
16. Братко І.В. Україно-болгарські відносини в контексті європейської інтеграції // *Міжнародні відносини: теоретико-правові аспекти*. - 2019. - №4. - С. 30-40.
17. Брусиловська О.І. Історія міжнародних відносин (сер. III тис. до н.е. – XVII ст. н.е.): навч.-метод. посіб. / О.І. Брусиловська, І.М. Коваль. – О.: Одеський нац. у-т ім. І.І. Мечникова, 2013. - 188 с.
18. В Давосе придумали альтернативу показателю ВВП. И кто теперь мировой лидер? [Електронний ресурс] // Meduza Project. – Режим доступу: <https://meduza.io/cards/v-davosepridumali-alternativu-pokazatelyu-vvp-i-kto-teper-mirovoylider>
19. Валігура Н. Ю. *Стратегія та доктрина зростання китайського впливу в світі* // *Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини»*. – 2020. - Вип.5. - С. 43-51. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8261/>
20. Васильєва-Чекаленко Л.Д. *Україна в міжнародних відносинах (1944-1996 рр.): навчальний посібник* / Васильєва-Чекаленко Л.Д. - Київ : Освіта, 1998. - 174 с.
21. Величко І. Т. *Політика ЄС щодо врегулювання міграційної кризи* // *Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини»*. – 2020. - Вип.5. – С. 86-92. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8266/>
22. Вергелес А. В. *Безпековий вимір американсько-ізраїльських відносин за президентства Дональда Трампа* // *Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини»*. – 2020. - Вип.5. – С. 331-342. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8297/>
23. Віднянський С.В. *Зовнішня політика України: еволюція концептуальних засад та проблеми реалізації* / С. В. Віднянський, А. Ю. МАРТИНОВ // *Український історичний журнал*. - Київ : УІЖ, 2011. - № 4. - С.55-76.

24. Вдовиченко В. «Великий вибір» Італії та майбутнє Європейського Союзу // Зовнішні справи. – 2017. - №6. – С. 6-9.
25. Воздіган Д. В. *Політико-дипломатичні аспекти врегулювання російсько-українського конфлікту* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 68-74. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8264/>
26. Габінет М. Ю. *Сучасний стан та перспективи інтеграції республіки Північна Македонія до ЄС* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. – С. 58-67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8263/>
27. Гавінська І.-М. С. *Співробітництво Великої Британії та Європейського Союзу після Брекзиту: умови та перспективи* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 127-133. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8271/>
28. Газова війна. Нові удари по Північному потоку-2 [Електронний ресурс] // Кореспондент. – 09.11.2017. – Режим доступу: <https://ua.korrespondent.net/business/companies/3904905-hazovaviina-novi-udary-porivnichnomu-potoku-2>
29. Галан А. В. *Перспективи створення Балто-Чорноморського союзу* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 260-266. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8287/>
30. Гелей С. Д. *Політико-правові системи світу: навчальний посібник / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 345 с.*
31. Голіков А. П., Шуба Н. В. Транскордонне співробітництво України в сучасних умовах її гео економічної стратегії / Голіков А. П., Шуба Н. В. // Бізнес-інформ. – 2015. – № 6. – С. 42- 45.
32. Гончарук А. З. Суперництво Росії та Китаю за вплив у регіоні Центральної Азії. Висновки для України. Національний інститут стратегічних досліджень. Аналітична записка. 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/2768/>
33. Горбулін В. «Вот дом, который строит Трамп...» / Владимир Горбулин // Зеркало Недели. – 2017. – 20 янв. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zn.ua/internal/vot-dom-kotoryy-stroit-tramp.html>
34. Гуда А. О. *Створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС: особливості, результати, перспективи* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. – С. 37-42. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8260/>
35. Денисюк С. Г., Бобрук А. М. Сучасна світова політика: аналіз ресурсів впливу // Політичне життя. - 2016. - №1-2. – С. 114-118. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/65>
36. Дирда А.О. Енергетичний чинник у російсько-австрійських відносинах у контексті агресії Росії проти України Політичне життя. – 2017. - №4. – С. 97-102. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4948>
37. Дзюбенко Ю.М. Демократичні та авторитарні тенденції у країнах Близького Сходу і Північної Африки // Політичне життя. – 2016. - №4. – С.6-12. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/85>
38. *Європейська інтеграція: навчальний посібник / ред. М. І. Макаренко, Л. І. Хомутенко. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 344 с.*
39. Захарченко А.М. Відносини між США та ЄС в контексті проблем безпеки Близького Сходу в період президентства Д. Трампа. // Політичне життя. – 2020. - №1. – С. 96-101. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/7966>

40. Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу. – К.: Проза, 2005. – 560 с.
41. *Зовнішнє і внутрішнє становище України у 2017 році: аналіз проблем і варіанти рішень* / ред. В. П. Горбулін. - Харків : Фоліо, 2018. - 927 с.
42. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки): Навч. посіб. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 720 с.
43. Ілюк Т.В. Проблеми національної безпеки в контексті гібридної війни: гуманітарний аспект // Інституалізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобальних викликів: матеріали щорічної Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 24 травня, 2019 р) / За заг. ред. А.Савкова, М.Білинської, О.Петросє. – Київ: НАДУ, 2019: - Т.1. – С.131 – 133.
44. Ініціативи Ширшого Близького Сходу і Північної Африки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iimes.ru/rus/stat/2005/20-06-05.html>
45. *Історія Великої Британії: навчально-методичний посібник* / уклад.: І. І. Кривошея, О. В. Барвінок. - Київ: КНТ, 2017. - 206 с.
46. Кандюк О. Трансатлантичні відносини в ХХІ столітті та їх вплив на країни Центральної та Східної Європи // Політичне життя. – 2017. - №1-2. – С.80-86. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/106>
47. Киридон А. Релігійний чинник у міжнародних відносинах : Частина 1 / А. Киридон // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 1. - С.56-60.
48. Киридон А. Релігійний чинник у міжнародних відносинах. Ч.2 / А. Киридон // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 2. - С.50-53.
49. Кириченко В. М. *Політичні системи світу: навчальний посібник* / В. М. Кириченко. - Київ: Центр учбової літератури, 2017. - 216 с.
50. Кіктенко В.О. Китай у сучасному світі: мирне піднесення, відродження нації та «м'яка сила». Китай очима Азії. Київ, 2017. - С. 11-100.
51. Кожемякіна Т. В., Романченко Н. В. Ключові гравці та процеси глобального світу: сучасні трансформації // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. 2018. Том 3. Вип. 1. - С. 56-62. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: spne.ukma.edu.ua/article/download
52. Коппель О.А., Пархомчук О.С. [Трансформація ролі релігійного фактору в сучасних міжнародних відносинах](#) та світовій політиці // *Challenges and prospects for the development of social sciences in Ukraine and EU countries: comparative analysis*. 2019. - 148-164.
53. Корнійчук Л.В. Проблеми реформування Європейського Союзу на сучасному етапі // Політичне життя. – 2018. - №1. – С. 132-137. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5936>
54. Корнійчук Л.В., Маслюх О.П. Відносини США-Венесуела на сучасному етапі: геополітичний вимір // Політичне життя. – 2020. - №3. – С. 94-101. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/9323>
55. Крушинський В. Гарячі дні "холодної війни". Несуб'єктивні нотатки / Вадим Крушинський. - Київ : Академвидав, 2019. – 205 с.
56. Крушинський В.Ю. Зовнішня політика Великої Британії (1997-2007) : монографія / В. Ю. Крушинський ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2015. - 175 с.
57. Крушинський В.Ю. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин: факти, події, коментарі : навч. посіб. / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжола ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., випр. - Київ : Київський університет, 2015. - 195 с.
58. Курандо О.С. «Велика стратегія» у зовнішній політиці США Політичне життя. – 2018. - №3. – С. 125-128. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5964>

59. Лісовська М. Транскордонне співробітництво як механізм реалізації політики Східного партнерства / М. Лісовська. Матеріали Міжнародної наукової конференції для студентів та молодих науковців: «Європейська інтеграція: історичний досвід та політичні перспективи». – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – С. 168-176.
60. Літвін Л.А. Моделі національної безпеки: досвід для України. // Політичне життя. - 2017. - №1-2. – С. 107-110. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4014>
61. Лошкарёв И. Д. Ресурсы этнического лоббизма во внешней политике США: теоретические аспекты / И. Д. Лошкарёв // *Мировая экономика и международные отношения*. – Москва, 2017. – Т.61 - № 3. - С.76-83.
62. Лукашенко А. В. Українсько-угорські відносини в контексті євроатлантичної інтеграції України (*Ukrainian-hungarian relations in the context of Ukraine's euro-atlantic integration*). Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2019. - С. 148-159. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8274/>
63. Макрон запропонував масштабну реформу Євросоюзу [Електронний ресурс] // DW Made of minds. – Режим доступу: <http://www.dw.com/uk/макрон-запропонував-масштабну-реформу-євросоюзу/a-40695848>
64. Малиновська Н. Роль Франції в миротворчих місіях та операціях ООН в арабомусульманському світі // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2016. - (23 (2)). – С. 50-57. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/6795/>
65. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 319 с.
66. Марутян Р. Глобальні тенденції: парадокс прогресу: можливі сценарії розвитку світу [Електронний ресурс] / Р. Марутян // Matrix-info. – Режим доступу: <http://matrix-info.com/2017/08/07/globalni-tendentsiyi-paradoks-progresumozhlyvi-stsenariyi-rozvytku-svitu/>.
67. Марутян Р. PESCO – новий європейський оборонний союз: можливості для України [Електронний ресурс] / Р. Марутян // Режим доступу: <http://matrix-info.com/2018/01/13/pesco-novyj-yevropejskyj-oboronnyjsyuz-mozhlyvosti-dlya-ukrayiny/>
68. Матвеева О. Політика глобального лідерства США за президенства Б. Обама / О. Матвеева [Електронний ресурс] // Зовнішні справи. – 2015. – 15 квітня. – Режим доступу: <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/politika-globalnogo-liderstva-ssha-za-prezidentstva-ba/>
69. Мейерсон Б. Топ-10 технологій 2015 року [Електронний ресурс] / Б. Мейерсон // World Economic Forum. – Режим доступу: <https://agenda.weforum.org/2015/03/top-10-emergingtechnologies-of-2015-2/>.
70. Михеев В.В. Китай: фактор съезда и фактор Трампа / В. В. Михеев, С. А. Луконин, С. В. Игнатъев // МЭиМО. - Москва : Наука, 2017. - Том 61, № 6. - С. 23-32.
71. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–1970-ті роки): Підруч. / В. А. Манжола, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. — К.: Либідь, 1999. — 558 с.
72. Мельник Г.М. Польська дипломатична діяльність на Паризькій мирній конференції у питанні про статус Східної Галичини (1918-1919 рр.) // Наукові записки. Серія «Історичні науки». Національного університету «Острозька Академія». - 2003. - Вип. 3. - С. 99-103.
73. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Перспективи партнерства України та Республіки Польща: минулі рани і майбутні зцілення // *Człowiek, etnos, naród w historii świata: procesy budowania państwowości w Europie (od starożytności do współczesności)* : Monografia zbiorowa, przygotowana do publikacji z okazji 30-lecia działalności Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa-Paryż: Międzynarodowy konsorcium naukowo-edukacyjny im. Luciena Febvra, 2020. 349 s. - С. 25 – 34.

74. Мельник Г.М., Губицький Л.В. До питання нової концепції місця України в міжнародній системі безпеки. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. - 2020. - №6. – С. 19-31.
75. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Прагматизм українсько-польських відносин у газовій сфері // Україна і світ. Теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин. - Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. - С.135-139.
76. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Територіальна цілісність України в зовнішньополітичних доктринах Республіки Польща // Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права. - Київ: [Електронне видання], 2020. - С. 189-193.
77. Мельничук І.М. Інтеграційні проекти Російської Федерації на пострадянському просторі: монографія / І.М. Мельничук. – Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2015. 400 с.
78. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1970 - 2000 рр.) / В.С. Бруз, В.М. Матвієнко та ін. – Київ: "Либідь", 2000.
79. Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / Кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжоли. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. – 863 с.
80. Міністерство закордонних справ України. Участь України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/osce>
81. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник для студентів ВНЗ / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 280 с.
82. Мошко А. В. Українсько-японські відносини на сучасному етапі // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 242-251. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8285/>
83. Негрей М. В. Теорія прийняття рішення: навчальний посібник / М. В. Негрей, К. Л. Тужик. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 271 с.
84. Ниязов Х. Национальная безопасность и национальные интересы: взгляд из Запада и США / Х. Ниязов // Гілея : науковий вісник : Збірник наукових праць. – 2017. – Вип. 117. – С. 295 – 300.
85. Основні напрями зовнішньої політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3360-12>
86. Павлюк О. Політика США щодо Ісламської Республіки Іран: від співробітництва до енергії "стримування": монографія / О. Павлюк. - Чернівці: Букрек, 2016. - 231 с.
87. Перепелиця Г.М. Україна-Росія: війна в умовах співіснування. – К.: Видавничий дім «Стилос», 2015. – 880 с.
88. Підсумкова декларація Ризького саміту Східного партнерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua/articles/2015/05/22/7034050/>
89. Погоріла Н. Стратегії національної безпеки США за президентства Барака Обами / Н. Погоріла // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 1. - С.11-15.
90. Поліщук П.А. Участь Великої Британії у міжнародних миротворчих місіях ООН (1990 – 2010 рр.) // Політичне життя. – 2017. - №3. – С. 114-120. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4088>
91. Потехін О. США, НАТО і загрози сучасному світовому порядку / О. Потехін // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 11. - С.5-9.
92. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с.
93. Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. – 140 с.
94. Пуйвелде ван Д. Гібридна війна – чи вона взагалі існує? / Дем'єн ван Пуйвелде // НАТОРевю. Інформаційний вісник [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст. : <https://www.nato.int/docu/review/2015/Also-in-2015/hybrid-modern-future-warfare-russia-ukraine/UK/index.htm>

95. Розширення співпраці між США та Іраном для сприяння досягненню домовленостей щодо розподілу влади в Ємені 6 листопада 2015 [Електронний ресурс] // Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «БОРИСФЕН ІНТЕЛ»: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://bintel.com.ua/uk/article/yemen2015/>
96. Сидоренко Д. П. *Ключові аспекти двостороннього співробітництва України і Китайської Народної Республіки на сучасному етапі* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 288-298. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8292/>
97. Сидорук Т. С. *Ключові аспекти двосторонніх відносин КНР та Південно-Африканської республіки на сучасному етапі* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С.176-183. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8277/>
98. Слюсаренко І.Ю. «Діалог між цивілізаціями»: проблеми реалізації у сучасній світовій політиці / Ірина Юріївна Слюсаренко // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць. - 2014. - Вип. 80. – С. 391-395.
99. Слюсаренко І.Ю. Класифікації загроз безпеці на регіональному та субрегіональному рівнях (на основі резолюцій Першого комітету Генеральної Асамблеї ООН) // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. - 2020. - №6. – С. 126-139.
100. Слюсаренко І.Ю. Особливості політики Російської Федерації щодо оформлення кордону з державами пострадянського простору / І.Ю. Слюсаренко // Гілея: наук. вісн.: зб. наук. пр. / гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : ВІР УАН, 2017. – Вип. 126 (11) – С. 504-508.
101. Стратегічний вибір: основні моделі національної безпеки та зовнішньої політики України / Центр дослідження міжнародних відносин за підтримки The Black Sea Trust for Regional Cooperation of the German Marshall Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://cs.cirs.kiev.ua/images/stories/2014/Strategychni_alternatyvy.pdf
102. Стретович Д. А. *Ключові аспекти двосторонніх відносин Королівства Саудівська Аравія з Китайською Народною Республікою на сучасному етапі* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. – С. 313-322. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8295/>
103. Ступак В. В. *Імплементация угоди про асоціацію Україна-ЄС: угода АСАА* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. – С. 299-306. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8293/>
104. *Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І.М.Посохова, П.Г. Перерви, О.Д. Матросова, В.Г. Дюжева, В.О. Матросової. Харків : НТУ «ХПИ», 2016. – 450 с.*
105. *Рогач О. Транснаціональні корпорації та експорт нових індустріальних країн Азії: монографія / О. Рогач, В. Косьміна. - Київ: Центр учбової літератури, 2017. - 256 с.*
106. *Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. / Ред. М.П. Требін. – Харків: «Право», 2016. – 540 с.*
107. Тишкун Ю. Я. Президентство Д. Трампа в контексті Х-го циклу глобальної політики (за Дж. Модельскі) // Політичне життя. – 2017. - №4. – С. 124-131 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4954>
108. *Тихоненко І.В. Стратегія національної безпеки США як інструмент підтримки глобального лідерства та міжнародного порядку за адміністрації Б. Обама та Д. Трампа // Політичне життя. – 2018. - №1. – С. 158-163. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5939>*
109. *Ткачук Ю. В. Транскордонне співробітництво і ЄС: взаємообумовленість інтеграційних процесів // Політичне життя. - 2016. - №1-2. – С. 150-154.*
110. *Толстов С. Міжнародна політика США: у пошуку нових підходів / С. Толстов // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 10. - С.6-9.*
111. *Толстов С. Санкційний поріг Президента США Трампа / С. Толстов // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 8. - С.6-8.*

112. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / ред. О. П. Шкурупій. – К.: Центр учбової літератури, 2016. - 239 с.
113. Трофимович В. Російська агресія проти України як загроза світовій системі безпеки // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Історичні науки». – 2017. - Вип.26. - С. 135-142. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/6106/>
114. Троян С. "Війна пам'ятей" і пошук моделей порозуміння у Центрально-Східній Європі / С. Троян, А. Киридон // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 9. - С.22-25.
115. Троян С. Українсько-польські відносини 2014-2017: зміна парадигми чи новий формат співробітництва? / С. Троян, А. Киридон // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 8. - С.16-18.
116. Труш С.М. Отношения КНР и США на рубеже Обама - Трамп: политические и военно-политические аспекты / С. М. Труш // США. Канада: научный и общественно-политический журнал. Экономика. Политика. Культура. - 2017. - № 3 - С.48-67.
117. Турчин Я.Б., Дорош Л.О. Особливості політики Франції щодо врегулювання російсько-українського конфлікту // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2016. - №15. – С. 345-353.
118. У Росії заявили, що санкції США є "кроком до знищення" нормалізації відносин [Електронний ресурс] // Європейська правда. - 26.07.2017. – Режим доступу: <https://www.euointegration.com.ua/news/2017/07/26/7069024/>
119. Україна - Туреччина: історія, політика, економіка, право, дипломатія, культура: монографія / уклад., авт. передм., заг. ред. В. Сергійчук ; уклад. Н. Татаренко. – К.: Укр. письменник, 2014. - 460 с.
120. Україна у світовій політиці: конспект лекцій / укладачі: С. М. Король, М. С. Назаров, В. О. Дементов. – Суми: Сумський державний університет, 2018. – 140 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/reader/231761430>
121. Фоменюк Д. В. Близькосхідний регіон у зовнішній політиці США за президентства Дональда Трампа // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 7-16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8257/>
122. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917-1945 рр.: навчальний посібник для студ. вузів / Цветков Г. М. - Київ : Либідь, 1997. - 231с.
123. Чалий В. Україна - США: актуальні питання стратегічного партнерства / В. Чалий // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 12. - С.46-47.
124. Чекаленко Л. Брексіт: розлучення за британським сценарієм / Л. Чекаленко // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 9. - С.11-15.
125. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика: підручник для студентів ВНЗ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://libfree.com/119701532politologiyazovnishnya_politika_ukrayini_chekalenko_ld.html
126. Чупрій Л.В. Відродження концепту «Міжмор'я» в контексті подолання російської експансії // Політичне життя. 2017. №1-2. – С. 118-124. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4016>
127. Шергін С. "Золотий" ювілей АСЕАН: досягнення і проблеми розвитку / С. Шергін // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - N 9. - С.6-10.
128. Шульц пропонує створити «Сполучені Штати Європи» до 2025 року [Електронний ресурс] // Європейська правда. – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua/news/2017/12/7/7074786/>
129. Храбан І. Зовнішня політика Федеративної Республіки Бразилії / І. Храбан, О. Барабаш // Зовнішні справи. - 2017. - N 5. - С. 36-39.
130. Яковенко О. С. Сепаратистські рухи в Західній Європі та методи боротьби з ними: досвід для України // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні

- відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 205-213. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8281/>
131. Affan S. Cultural conflicts: North African immigrants in France [Electronic resource] / S. Affan. – Access mode: http://www.gmu.edu/programs/icar/ijps/vol2_2/seljuq.htm
132. Bartosz W. Gaddafi on the international arena // Політичне життя. – 2017. -№1-2. – С.87-94. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4011>
133. Blyzniak O.A. The Eastern partnership in Poland's foreign policy // Політичне життя. – 2017. -№1-2. – С. 111-117. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4015>
134. Cambanis T. The Carter Doctrine: A Middle East strategy past its prime, 13 October 2008 [Електронний ресурс] / Cambanis T. // The Boston Globe. – Режим доступу: <http://www.bostonglobe.com/ideas/2012/10/13/the-carter-doctrine-middle-east-strategy-past-its-primethe-carter-doctrine-middle-east-strategy-past-its-prime/xkDcRIPaE68mFbppsUoARI/story.html>
135. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council «Eastern Partnership» [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/external_relations/eastern.docs/com08_823_en.pdf
136. Defence cooperation: Council establishes Permanent Structured Cooperation (PESCO), with 25 member states participating [Електронний ресурс] // European Council. Council of the European Union. – Режим доступу: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/12/11/defence-cooperation-pesco-25-member-statesparticipating/>
137. Donald Trump's Speech At World Economic Forum In Davos: Highlights [Електронний ресурс] / NDTV. – 2018. – 26 January. – Режим доступу: <https://www.ndtv.com/world-news/donald-trumps-speech-at-world-economicforum-in-davos-in-switzerland-highlights-1805071>
138. Global Economic Prospects. Broad-Based Upturn, but for How Long? [Electronic resource] // The World Bank. – Mode of access: <http://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>
139. Global, regional, and national levels and trends in under-5 mortality between 1990 and 2015, with scenario-based projections to 2030: a systematic analysis by the UN Inter-agency Group for Child Mortality Estimation 2015 Dec 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26361942>
140. EU–China 2020 strategic agenda for cooperation. European Union. 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/archives/docs/china/docs/eu-china_2020_strategic_agenda_en.pdf
141. European business in China. Business confidence survey 2018. European Union Chamber of Commerce in China. Beijing, 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://static.europeanchamber.com.cn/upload/documents/documents/BCS_2018_EN_version\[568\].pdf](http://static.europeanchamber.com.cn/upload/documents/documents/BCS_2018_EN_version[568].pdf)
142. Khurram Husain. Long Term Plan. Dawn May 18, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dawn.com/news/1333101>
143. Kagan R. President Obama's foreign policy paradox, Washington post, March 26, 2014. – Available at: https://www.washingtonpost.com/opinions/west-must-prepare-for-a-long-struggle-withrussia/2014/03/26/5901d78c-b4fc-11e3-b899-20667de76985_story.html
144. Malynovska N. V. The internal and external implementation factors of Islamic direction of French foreign policy // Політичне життя. – 2016. - №4. – С. 98-102. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/85>
145. Mearsheimer J. The tragedy of great powers politics [Електронний ресурс] / J.Mearsheimer. – Режим доступу: <https://samuelbhfauredotcom.files.wordpress.com/2015/10/s2-mearsheimer-2001.pdf>

146. National Security Strategy of the United States of America 2015, February 2015. – 29 p. [Електронний ресурс] // The White House. – Режим доступу: https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy.pdf
147. National Security Strategy of the United States of America 2017, December 2017. – 56 p. [Електронний ресурс] // The White House. – Режим доступу: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSSFinal-12-18-2017-0905.pdf>
148. Naumkina S. M. Regional collaboration as a condition of collective security // Політичне життя. - 2016. - №1-2. – С.139-144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/65>
149. Nye J. Soft Power and Higher Education [Електронний ресурс] / Nye J. – Режим доступу: <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/FFP0502S.pdf>.
150. Nowak B. Polish Foreign Policy: End of the "Golden Years", January 27, 2015. – Available at: <http://www.transatlanticacademy.org/node/771>
151. Rohac D. What Happened to New Europe?, The American Interest, May 8, 2015. – Available at: <http://www.the-american-interest.com/2015/05/08/what-happened-to-new-europe/>
152. Scheer B. Leading to (no) where? Trump's national security strategy / B. Schreer [Електронний ресурс] / The Strategist – The Australian Strategic Policy Institute. – 2017. – 20 December. – Режим доступу: <https://www.aspistrategist.org.au/leading-nowhere-trumps-national-security-strategy/>
153. The Global Innovation Index 2016. Winning with Global Innovation [Electronic resource] // Cornell University, INSEAD, WIPO. – Mode of access: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf.
154. The Global Risks Report 2018 13th Edition [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www3.weforum.org/docs/WEF_GRR18_Report.pdf
155. The New Transatlantic Agenda. – Available at: http://ec.europa.eu/external_relations/us/docs/new_transatlantic_agenda_en.pdf
156. The Schuman Declaration – 9 May 1950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/europe-day/schuman-declaration_en
157. Transatlantic Declaration on EC-US relations. – Available at: http://ec.europa.eu/external_relations/us/docs/trans_declaration_90_en.pdf
158. Fischer J. Provincial Europe. – Available at: <http://www.project-syndicate.org/commentary/europe-s-missing-foreign-and-security-policy-by-joschka-fischer>
159. Pavliuk O. I. Conceptual approaches of U.S. policy towards the Persian Gulf countries on the example of relations with Iran // Політичне життя. – 2017. - №1-2. – С.101-106. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/4013>
160. Vdovychenko V. Quo Vadis, dear EU: The Evolution of European Security Strategies Approaches in the Changing European Union // Європейські історичні студії. – 2018. – №9. - С. 6-20.
161. Vdovychenko V. Policy versus Politics within Italy's OSCE Chairmanship in 2018 // Ukraine Analytica. - Issue 2(12). - 2018. - P.38-46.
162. Walt S. Offshore balancing: An idea whose time has come [Електронний ресурс] / S. Walt / – Режим доступу: <http://foreignpolicy.com/2011/11/02/offshore-balancing-an-idea-whose-time-has-come/>
163. White Paper on the Future of Europe. Reflections and Scenarios for EU27 by 2025, EC COM (2017) 2025 of 1 March 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf
164. World Data Atlas. World and regional statistics, national data, maps, rankings [Electronic resource] // Knoema. – Mode of access: <https://knoema.com/atlas>.

165. Zhaloba I. The New Silk Road and Ukraine: A Meeting Halfway // Culture – History – Globalization. – 2017. – Nr. 22. – P. 259-266. [Electronic resource] http://www.khg.uni.wroc.pl/files/24%20KHG_22%20Zhaloba.pdf

Курсивом відзначено позиції рекомендованих джерел, наявних у бібліотечних фондах Університету.